

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 225.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e63487/facsimile.pdf> (tilgået 04. juni 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Spørgsmaal om. Jeg skal blot antyde, at Indførelses-Conjunctio-
nen, med hvad dertil hører, beløber sig 200,000 Rbd. alene
for Kjøbstæderne udenfor Kjøbstæderne. Et saadant Beløb, hvorfor
Staatssagen maa have Betærelse, hvilket de nærværende Tidspunkt
gjøre end mere nødvendigt, kan ikke lettelig bringes tilveie.
Hertil skal jeg knytte den Betragtning, at i det Forslag vedgaaende,
som i sine Aar har foretaget sig den Regerings-Majoritet, som
nærmest havde med Sagen at gøre, har der netop været Spørgsmaal
om en Forbedring af Bæredygtigheds-Productions-Værdien til den Stær-
keste, som ifølge Rættningen af 5te Juni dette Aar er paalagt som
en ny Skat til Kongens Hærs og som et Bidrag til Credit-Indstiftens
Indløsning i Aaret 1849. Det vilde altsaa være nødvendigt, naar
det Forslag, som her forelægges, skulde kunne sættes til følge, at man
da under alle Omstændigheder maa kunne paasætte et andet Værelse,
end Bæredygtigheds-Productions-Værdien, da denne, som at
sige, allerede hæfter sig Credit-Indstiftens Indløsning. Det samme
Gensyn vil, som end ikke umuliggjøre, dog i høj Maade vanskeliggjøre
Indførelses-Conjunctioens Ophævelse i 1849. Hvervidt Regerin-
gen vil se sig istand til at foretage den første sammendragende
lovgivende Forsamling et Forslag, der sigter til Conjunctioens Ophæ-
velse, være sig fra 1ste Januar 1849, eller fra et senere Tidspunkt
at regne, derom er det mig umuligt at afgive nogen Erklæring. Kun
saameget er jeg bevidstgjort til paa Regeringens Begaa at udsætte,
at Ingen mere end Regeringen selv interesserer sig for at se Con-
junctioen med hvad dertil hører nærmest muligt ophævet. Forsaavidt
den ærede Interpellant har sat nærværende Spørgsmaal i Forbindelse
med Udsættelse om almindelig Bæredygtighed, skal jeg ikke imødegaae, at
det kan synes haardt for Kjøbstæderne at overtage Bæredygtigheden til
samme Tid, som de ikke blive befrie fra Bøden ved Indførelses-
Conjunctioen, der navnlig efter den Maade, hvorpaa den fremtra-
der, synes mest at være lagt paa Kjøbstæderne; men jeg maa
tilsætte mig at gjøre opmærksom paa den Hensigt, der maa
være kendt for Enhver, som senere har underjagt Forsøgene, at
Indførelses-Conjunctioen ikke blot holder paa Kjøbstæderne, hvo-
rmed med Gensyn til Vigtigheden af disse eller hvad den formelle Side af
Sagen angaar; det er nemlig aabenbart, at Kjøbstæderne, som førte
deres Værelse til Lovs, lide ligesaa meget og i mange Gange mere
ved Indførelses-Conjunctioen, end Kjøbstæderne, som lide deres
Bæredygtighed af hende.

Valdus-Müller: Jeg kan let indse, at det nærværende
Tidspunkt er allervæsentligst for Gjenansættelsen af den Sag, som
her er bragt paa Bane; men da Spørgsmaalet nu engang er reist,
anser jeg mig, som den, der nærmest repræsenterer et Kjøbstædetrækt,
forpligtet til at tilføje, at den ærede Interpellant har fuldtommen Ret
i, at han har sat Sagen i Forbindelse med Spørgsmaalet om Bæ-
redygtigheds-Ålmindehjælp. Det er ubestridt den almindelige Men-
ing i Kjøbstæderne, at, saafremt de skulde overtage denne Byrde,
der den villigen compenseres ved, at der indbrædes dem den Begun-
stige, at fritages for en Byrde, som hidtil har holdt, om ikke alene,
saa dog for største Deel paa dem, og det vilde vistnok gjøre et uhol-
digt Indtryk, hvis denne Sag ikke ved denne Leilighed var kommen
under Omtale. Det er blot for, at det ikke skulde hebes, at dette
Spørgsmaal alene er bleven reist af en Mand af Kjøbstæderne, at jeg
har troet at burde tilføje dette.

Witz: Det er et Ønskepunkt, hvorfra jeg troer, at man maa
ansætte, at Conjunctioen næret muligt hæves, og det er et ganske
andret, end det, der hidtil er bleven fremført. Man ved nemlig, at
Conjunctioen er et af de Straffestrukker, som Rættningen i Hertug-
dommerne har benyttet sig efter Gæve at fjerne Hællestemningen i
Stedvis fra Danmark, men naar Conjunctioen blev ophævet, kunde
denne ikke længere bruges som Trubel, og jeg troer, at dette vilde
være en ganske Indvirkning paa Tilnærmelsen mellem Sleibog og
Danmark. Det er i Særdeleshed derfor, at jeg maa ønske, at denne
Sag maa komme for i den første Rigsforsamling, der maatte blive
sammenkaldt efter den nærværende.

Hr. Grøffen: Forsaavidt det er yttret, at Indførelses-Con-
junctioen i Almindelighed paaligger Kjøbstæderne, forsaavidt jeg ikke
forleved dette kan siges, Indførelses-Conjunctioen belæses nemlig af

Randmanden, og det saar ikke til ham at bringe sig den Pris for
sine Værelse, som han vil; man maa overtales saare sig, at han
maa sættes med den Pris, han kan faae, og det bliver saaledes van-
førligt at sige, om denne Afgift holder enten paa Kjøbstæderne eller
paa Randmanden.

Reactor Hansen: Jeg skal ikke undlade at vitte, at jeg an-
ser det for aldeles vist, at den overveiede Del af denne Byrde
holder paa Kjøbstæderne, og det er ogsaa erfendt af Bøden-
stænder i det Hele. Jeg skal i sin Hensende søge min Erstatning til
hvad der er udsat af den ærede Rigsdagmand, der har stillet For-
slaget, at det er den almindelige Stemning i Kjøbstæderne, at paa
samme Tid almindelig Bæredygtighed indtræder, som Kjøbstæderne frit-
tages for Indførelses-Conjunctioen.

Næder: Jeg tør antage, at der vist Ingen Staaet er, hvis Dyr-
beretelse løfter saameget som Indførelses-Conjunctioen. Jeg skal derfor
tilsætte mig at spørge den ærede Minister til at oplyse, om det af
ham opgivne Beløb af 200,000 Rbd. er Brutto eller Netto, og hvad
Opretholdelsen paa de forskjellige Stæder koster.

Finansministeren: Jeg troer allerede at have anført, at
Beløbet var Netto, men i alt Fald er det Netto. Hvad Oprethol-
delsen paa ethvert Sted koster, ser jeg mig i dette Øieblik ikke istand
til at meddele; jeg ved heller ikke, om det kunde have nogen Inter-
esse for Forsamlingen at erfare denne Sags Detail, men jeg skal i
ethvert Tilfælde, hvis nogen af Forsamlingens Medlemmer skulde
ønske Oplysning vedgaaende, gjerne meddele dem den.

Formanden: Jeg maa her gjøre en lignende Bemærkning, som
den jeg allerede har gjort med Gensyn til den foregaaende Sag, at
man ikke her bør gaae ind paa en Underjættelse af Indførelses-Con-
junctioens Hensigtsmæssighed i det Hele eller i nogen Detail an-
gaaende denne Sag.

Schroll: Det er med Gensyn til hvad et æret Medlem har
yttret, at Byrden af Conjunctioen nærmest falder paa Randboerne,
at jeg tillader mig at henvende Opmærksomheden derhen, at det især
belæses er Formalingssagligten, der i høj Grad er treffende for den
fattige og talrige Kjøbstædefamilie, medens den for den rige, men en-
feste Person er en Ubehædelighed.

Hviske Dagsordenen gik man derpaa over til det af Rigsdag-
manden for Randers Amt (Rd) stillede Forslag, der er
saalødende:

At det gjøres Rigsdagmandens til Pligt ved Ubehædelise fra
Rigsforsamlingens Meder, at anmelde godtgjort Forskald for For-
manden, og naar saadan Ubehædelise attraaet for een eller flere
Dage, da at erhverve Vermøden hos Formanden.

At der ved hvert i Rigsdagstidenden ommelet Møde anføres, hvo-
mange Medlemmer, der have været tilstede, og navnlig, hvilke der
have været fraværende.

Næ: Da jeg forudsætter, at dette lille Forslag, som jeg her
har frembragt, vil blive overladt til den vedvarende Comitee for
Forretningsordenen, skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg troer, at
der bør gjøres en naturlig Hensigt mellem de Medlemmer, som ved
pludselig Forskald ere ude til at udeblive, og for hvilke det derfor er
tilstrækkeligt at anmelde dette Forskald for Formanden, og de af dem,
der have Nødvendighed for at udeblive een eller flere Dage og derfor
bør søge Formanden om Orlov. Det vil maaskee nærmere komme
under Overveielse, naar Sagen kommer for i Comiteen og senere i
Forsamlingen, om ikke færreste Bestemmelser kunne knyttes dertil,
naar Medlemmene udeblive i en længere Tid, ligesom det da synes
at være en Seelse, at der for Tilber, paa hvilke man ikke møder,
ingen Diarier kan opføres.

Formanden: Jeg antager, at det er Forsamlingens Mening,
at denne Sag skal henvises til Comiteen for Forretningsordenen, og
i saa Fald anser jeg det for hensigtsmæssigt, ikke at gaae for langt
ind i Sagen.

Grundtvig: Det forekommer mig dog, især efter de Udtvæl,
der ere brugte i Forslaget, at man kunde spørge om, at det, at Sa-
gen skal henvises til Comiteen, er at forhænde saaledes, at Sagen og ikke
Forslaget skal henvises. Naar det er Sagen, som hvorvidt det maatte
være nødvendigt at træffe Forholdsregler angaaende Medlemmernes